

Algemene beschouwingen: organisatie-ontwikkeling en de verbouwing

Een aantal fracties heeft aandacht besteed aan de ontwikkeling van de organisatie, oftewel de Verbouwing. Wij zijn daar als college al geruime tijd over in gesprek met de directie. Dat beschouwen wij dus niet als een verloren jaar, zoals door het CDA wordt ingebracht. En om nog even bij het CDA te blijven: de verbinding met de samenleving is weliswaar niet als pijler genoemd, maar is wel een belangrijke aanleiding geweest om het verbouwingstraject op te starten. Juist het gegeven dat steeds meer initiatieven in de samenleving en niet meer binnen de muren van het gemeentehuis ontstaan, vraagt om een andere attitude van medewerkers en ook om andere vaardigheden. En dat is nu precies wat we met de Verbouwing willen bereiken. We kiezen daarmee niet voor de gemakkelijke weg; geen snelle reorganisatie met een nieuw harkje; maar juist ook veel aandacht voor houding en gedrag bij de medewerkers.

En de ondernemers en vrijwilligersorganisaties die u noemt gaan we hier als externe stakeholders bij betrekken, evenals afgevaardigden uit het bedrijfsleven en ook de accountant die hier aan tafel zat. Een andere belangrijke reden om de Verbouwing te starten was inderdaad, zoals de Christen Unie naar voren brengt, de analyse dat we het op eigen kracht niet meer redden. Niet voor niets zien we de samenwerking in de regio als een van de pijlers die er voor moeten zorgen dat we een meer wendbare organisatie krijgen. Dat we de zorgen over de voortgang hierbij die door enkele fracties naar voren wordt gebracht delen, mag duidelijk zijn. We zijn het er wel over eens dat we de nodige tandjes bij moeten schakelen.

Over het fundament waar de pijlers voor de wendbare organisatie op komen te staan, hoeft de Christen Unie zich minder zorgen te maken. Aan de planning en control, de dienstverlening, het KCC en de informatievoorziening wordt stevig door gewerkt. Het fundament is al aan het uitharden.

SCHAAL/SAMENWERKING

CDA

En dat alles in de wetenschap dat de wereld niet ophoudt bij de gemeentegrenzen en samenwerking/afstemming een must is, willen we hierin slagen. **Dalfsen heeft daarvoor een goede schaal, dat is onze stellige overtuiging. Het is aan het college en de ambtenaren, maar ook aan de raad om dat te bewijzen**

CDA

We zijn het hartgrondig eens met het college voor wat betreft de opschaling naar 100.000+ gemeenten. Met het rapport Sterker Dichtbij zijn voldoende stevige antwoorden geformuleerd op de intergemeentelijke organisatorische uitdagingen van onze gemeente. **Aansluiting zoeken daar waar het versterkt. Aansluiten bij het SSC of Lococensus, is in onze ogen dan ook logischer dan een eigen lokaal belastingkantoor oprichten.** [reactie20]

Gb

Met dit veranderingstraject vragen wij ons af wat **de samenwerking met Staphorst en Zwartewaterland nu echt oplevert** (2) Moeten we deze samenwerking niet stoppen als het niets concreets oplevert? Deze vraag komt jaarlijks terug in onze fractie. Het aansluiten bij het **Shared Service Center** vraagt wat ons betreft een intensievere aanpak en kan op korte termijn misschien wel veel meer resultaat opleveren. "Later aanhaken als Dalfsen" is geen goede uitgangspositie voor de Gemeente Dalfsen. **Kunnen we dit niet versnellen ?**

CU

Het beeld over de samenwerking in de regio vinden we niet positief. Omliggende gemeenten zijn gericht bezig om samenwerking te operationaliseren. **We hebben het idee dat het voor Dalfsen niet echt vordert. #12** Voor Groot Zwolle staan we in de wachtrij en is er op het gebied van belastingen een afwijzing. De samenwerking DSZ (Dalfsen-Staphorst-Zwartewaterland) sukkelt door en het lijkt er op dat verbanden niet worden versterkt

CU

Samenwerking met sterke partners in de regio. **Zijn we zelf voldoende sterk of worden we speelbal? #23**

De ideale **schaal** bestaat niet.

Dalfsen heeft een juiste schaal om in samenspraak met burgers/bedrijven/instellingen tot goede en gedragen prestaties te komen.

De in 'Sterker Dichtbij' in 2011 gekozen lijn staat nog overeind: Dalfsen blijft zelfstandig, maar zet in op samenwerking op bedrijfsvoering en beleid met **Zwolle/SSC**, wat ons betreft met Staphorst en Zwartewaterland.

Afhankelijk van het thema wordt ruimer opgeschaald (voorbeelden: belastingen of 3D's).

Samenwerking is in de afgelopen jaren over de volle breedte niet succesvol geweest; wel op onderdelen (ICT).

Sec blijven samenwerken met Staphorst en Zwartewaterland is geen optie meer; dat levert te weinig schaalvoordeel op. Ook ambities en oriëntaties lopen uiteen.

Momenteel zijn we **in gesprek met Zwolle over samenwerking en toetreding tot het SSC** (ICT, Inkoop, PSA).

De komende maanden zijn cruciaal.

Het gaat er daarbij om of wij ook op voor ons acceptabele voorwaarden kunnen toetreden.

SSC partners hebben aangegeven dat toetreding per 1 januari 2015 kan, eerder lukt niet (*althans dat is officiële lijn, mogelijk gaan zij door de bocht als we het eens worden over "marginale kosten toetreding" in beginfase HZ*)

Bij samenwerking is het essentieel dat we **visie** hebben (Sterker Dichtbij), zelf **regie blijven voeren over keuzes en samenwerkingsconstructies** (opdrachtgever-opdrachtnemer rol). Met goede **bestuurlijk commitment en druk/tempo**.

In dat geval worden we geen speelbal.

(zie vraag CU)

REORGANISATIE/VERBOUWING

CDA

We moeten afscheid nemen van het tijdperk waarin de gemeente weet wat goed is voor haar inwoners en het ook nog eens voor haar regelt. Het is dan ook vreemd dat **bij de vier genoemde pijlers in het reorganisatieplan de verbinding met de samenleving ontbreekt**. Daarbij denken wij aan ondernemers, vrijwilligersorganisaties, coöperaties. Kortom de "bijgebouwen" van het gemeentehuis waar we steeds meer een beroep op willen gaan doen. [reactie5] We hebben het vaak over **burgerparticipatie**, maar wij draaien het om: wij willen gemeenteparticipatie. De gemeente dus op de 2^e viool. [reactie6]

CDA

Nu lezen we dat college en directie 'tot de conclusie gekomen is dat de ambtelijke organisatie niet meer voldoet'. Een jaar verloren. Ik noemde al eerder een voor ons belangrijke toevoeging, namelijk de **partijen die de gemeente op afstand mogelijk moeten maken**

CU

De samenwerking DSZ (Dalfsen-Staphorst-Zwartewaterland) sukkelde door en het lijkt er op dat verbanden niet worden verstevigd. **Is het meer wendbaar maken van de organisatie juist ook hierdoor ingegeven? #13**

CU

Is **wendbaarheid realistisch** waar het fundament –planning en control, dienstverlening KCC, informatievoorziening – nog weinig draagkracht heeft? **#22**

CU

We hechten zeer aan het op niveau houden van dienstverlening. Wat bedoelt het college dat de **flinke extra inspanning van de organisatie binnen de bestaande financiële middelen** (overigens we moeten juist bezuinigen) gerealiseerd kunnen worden? Hier lijkt op voorhand al sprake van frictie. **#24**

Het CDA heeft het hier over een terugtrekkende rol van de gemeente, meer overlaten aan de samenleving en maatschappelijke partners. Expliciet hebben we bij het Huis/Verbouwing daar niet voor gekozen; impliciet zien we deze trend op onderdelen wel en willen we daar op aansluiten (voorbeeld: Nieuwleusen Synergie). Dat is precies de reden om als organisatie wendbaarder en compacter te worden. Om daarmee in te kunnen spelen op (op onderdelen) de veranderende rol van de gemeente.

Wendbaarheid is niet het gevolg van haperende samenwerking (CU).

Het is juist andersom: we willen wendbaarder/compacter worden omdat we kansen zien om slagvaardiger te opereren door bijv. in bedrijfsvoering taken op afstand te zetten'.

Wendbaar is realistisch, ook al is het fundament nog niet op orde.

Overigens hebben we op onderdelen al wel de nodige stappen gezet: dienstverlening en ook p&c. We zullen de komende periode verder gaan met het aanbrengen van een steviger fundament (meerjaren aanpak p&c, informatievoorziening intern bundelen, KCC).

Ondanks het feit dat de organisatie vanwege lopende en nieuwe ombuigingen onder druk blijft staan, denken we de **verbouwing met eigen mensen te kunnen doen**. Dat is juist een van de uitdagingen: medewerkers meer verantwoordelijkheid geven, ook bij het meedenken over hun nieuwe organisatie. Bij **specifieke situaties willen capaciteit inhuren en/of zullen wij extra middelen vragen** (frictie kosten, sociaal plan). Daar moeten **besparingen** tegen over staan.

VEILIGHEID/RUD

<p>CDA Wij willen een taakstellend budget voor de RUD, de veiligheidsregio en de eventuele frictiekosten. Wij gaan er van uit dat het college dit opneemt in de begroting 2014. Dergelijke organisaties hebben het in zich om oncontroleerbaar te groeien en dat willen we voor zijn. [reactie19]</p> <p>Gb Er komen heel veel vragen boven drijven bij dit continue proces van fuseren van deze voor de burger belangrijke organisaties. In het voorstel staat dat deze raad dit jaar nog een besluit moet nemen om de gemeentelijke brandweertaken over te hevelen naar de nieuwe organisatie Brandweer IJsselland. Kunnen we nog nee zeggen?</p> <p>CU Hoelang denkt u de couleur locale van onze brandweerkorpsen overeind te houden? Is het afwachten of veiligstellen? #17</p> <p>CU Wat is de invloed van het Dalfser bestuur op de te verwachten herplaatsing van politiecapaciteit naar andere (veelal grote) gemeenten? Wij voorzien in ieder geval dat de veiligste gemeente op afzienbare termijn het slachtoffer is van de schaalvergroting. #18 Kunt u garanderen dat de 5 ½ wijkagent (1 per 5.000 inwoners) ook full-time aan Dalfsen wordt verbonden, oftewel niet tot de vloeibare capaciteit behoort? #19</p>	<p>Brandweer: Geen extra kosten (RUD) en budgettaire neutraliteit zijn harde bestuurlijke uitgangspunten.</p> <p>Friciekosten komen voor onze rekening. Zien trouwens mogelijkheden om die weg te werken, bijv. nieuwe functies/formatie (3-4 fte) i.k.v. 3D's</p> <p>Proces van komen tot Regionale Brandweer is niet meer te keren (Gemeentebelangen). Deels vanwege wetgeving (Wet op de VR), deels vanwege voortgang in het proces in IJsselland.</p> <p>Aandacht voor Couleur locale is belangrijk punt bij totstandkoming Regionale Brandweer. Met BOR is overeenstemming over Cultuur-rapport. Eigenheid en respecteren van lokale cultuurverschillen zijn belangrijke punten voor de komende jaren. Er is toegezegd dat de eerst 3 jaar geen veranderingen zullen opleveren.</p> <p>Politie: Ons beleid en uitgangspunt is dat de 5 fte in Dalfsen gehandhaafd blijven, dat is harde eis van ons.</p>
---	---

BURGERPARTICIPATIE

<p>CU De inzet van het burgerpanel vinden we een goed experiment. We zijn niet allen benieuwd naar de inhoudelijke meningen, maar ook naar de mate van representativiteit. #21</p>	<p>Bij het burgerpanel is representativiteit een belangrijk aandachtspunt. Aantal aanmeldingen: ruim 2100. Er is goede spreiding over kernen, M/V, leeftijd en kernen.</p>
--	--

Opmerkingen als het CJG "Staat niet meer op de kaart" en "Wat is het probleem met de kwaliteit van het CJG" duiden op enige ongerustheid over de huidige ontwikkelingen.

Voor de goede orde,

Het CJG is vooral een netwerk waarin organisaties elkaar vinden. Ouders en jeugdigen moeten in dat netwerk terecht kunnen wanneer zij vragen hebben of ondersteuning nodig hebben. Dat netwerk is in stand en functioneert onder andere via de consultatie, de ^{buurts} jeugdverpleegkundigen die indirect in contact staan met de scholen en via het maatschappelijk werk.

Maar in mijn beleving is er geen sprake van een "probleem" bij de ontwikkeling van het CJG. *dan ook geen*

Bij de voortgang CJG en de transitie jeugdzorg is sprake van een proces dat meerdere jaren beslaat. Met de organisaties in het CJG Dalfsen is een traject doorontwikkeling gestart dat er voor moet zorgen dat de zorgstructuur jeugdzorg en de ontwikkeling passend onderwijs aansluiten op de uitvoeringstaken die op dit moment ook al op een goede wijze worden uitgevoerd. De oranje bolletjes hebben dan ook betrekking op het proces op weg naar de overdracht van taken in 2015. Dit proces is goed op weg maar nog niet gereed, vandaar code oranje.

Dus vanuit de huidige opdracht CJG en JGZ had de kleur groen moeten zijn maar gezien vanuit de ontwikkeling transitie jeugdzorg is er nog het nodige te doen.

De doorontwikkeling CJG, de vorming van één integraal CJG team voor de gehele gemeente draagt volop bij aan het behalen van de gewenste prestaties en kwaliteit.

Doorontwikkeling CJG, Transitie jeugdzorg en de aansluiting op de ontwikkeling Passend Onderwijs zijn onderwerpen waar wij nu stevig mee aan het werk zijn. Dit wordt nu zowel lokaal als in regionaal verband opgepakt. Bij de nota jongerenwerk wordt dit in december aan u voorgelegd.

Over de transitie jeugdzorg verschijnen met enige regelmaat nieuwsbrieven. Na de zomer zal er ook meer invulling worden gegeven aan client en burgerparticipatie in het transitieproces.

Drugsgebruik.

In het overlastoverleg met jongerenwerk en politie is drugsgebruik een regelmatig terugkerend item en wordt ingespeeld op signalen. Zo heeft Tactus uren beschikbaar om in te kunnen spelen op risicogroepen.

In Dalfsen heeft het jongerenwerk zich vorig jaar samen met politie en Tactus gericht op een specifieke groep jongeren en hun ouders, het softdrugsgebruik onder deze jongeren is daarna duidelijk verminderd.

Ook plekken waar vermoedelijk gedeald wordt, worden in het overlastoverleg besproken en acties worden afgestemd.

Op het Agnietencollege wordt het voorlichtingsprogramma "de gezonde school en genotmiddelen" ingezet, dat ingaat op alcohol, roken en drugs. Ook op middelbare scholen in onze omgeving wordt dit programma veel gebruikt.

In communicatie richting ouders nemen wij ook informatie over drugsgebruik op al voert dat niet de boventoon.

ONTWIKKELINGEN SOCIAAL DOMEIN.

De decentralisaties en de bezuinigingen die hiermee gepaard gaan moet binnen de context van de verzorgingsstaat worden gezien. De overheid zal niet meer voor elk probleem op het terrein van zorg en welzijn voorzieningen creëren waar de burger vervolgens een recht op kan doen gelden.

Er zal een beroep worden gedaan op het zelfoplossend vermogen van de burger. Eigen initiatief en collectief initiatief zullen een plaats moeten krijgen. Burgers zullen nog nadrukkelijker moeten beseffen dat er steeds meer een beroep zal worden gedaan op hun eigen verantwoordelijkheid. Niet alleen binnen hun eigen familie maar ook breder. Zelf heb ik de indruk dat in de gemeente Dalfsen een goede voedingsbodem aanwezig is voor deze cultuuromslag. Er zijn heel veel voorbeelden van vrijwilligersprojecten. Maar ook de initiatieven van Leefbaar Lemelerveld, Nieuwleusen Synergie en Duurzaam Hoonhorst geven vertrouwen voor de toekomst. Aan de gemeente de schone taak om mede met hen te kijken hoe plannen verder uitgewerkt kunnen worden en de mogelijkheden worden onderzocht om te kunnen faciliteren.

Opvangen bezuinigingen.

Diverse fracties maakten een opmerking over mogelijke bezuinigingen en binnen welk domein c.q. begrotingsonderdeel dit moet worden opgevangen. Als college hebben wij het standpunt dat de rijksbudgetten, aangevuld met de huidige gemeentelijke budgetten, het

financiële kader vormt voor de uitvoering van de 3 decentralisaties.

Recent zijn via het gemeentefonds indicaties afgegeven voor het budget voor de jeugdzorg. Bij de participatiewet en de langdurige zorg zijn nog geen indicaties afgegeven. Deze dossiers zijn nog verwickeld in politieke discussies. Het lijkt ons als college niet raadzaam om nu al voor te sorteren op mogelijke scenario's als we niet uitkomen met de budgetten en bij welke onderdelen het geld moet worden weggehaald. Er zal eerst op de betreffende decentralisatie onderdelen een inhoudelijke en beleidsmatige discussie moeten worden gevoerd omtrent bijvoorbeeld het niveau van de voorzieningen en dienstverlening. Deze discussie voeren wij ook met de huidige thuiszorgaanbieders.

CDA Collectief Demografisch Actieplan

Krimp gaat alle beleidsterreinen aan. In die zin willen we dat projectmatig aanpakken. De provincie werkt daar op dit moment aan. De resultaten willen wij uitwerken naar onze lokale situatie. Voor ^{scholen} ~~schoen~~ hebben wij het al opgepakt en bij de Grote Projecten houden wij hier al rekening mee.

Leerlingenvervoer

Het leerlingenvervoer op basis van levensbeschouwelijke gronden is een gevolg van de huidige rijksregeling en moet dus worden uitgevoerd. De staatssecretaris wil wel kijken naar mogelijkheden om de regelgeving aan te passen. Gelet op de geldende rijksregeling en landelijke discussie die hierover plaatsvindt vinden wij dat het op dit

moment geen meerwaarde heeft om hier tijd en aandacht aan te besteden.

Buurtbudget

Het is maar welke invulling je eraan geeft maar het idee erachter is de moeite waard om serieus naar te gaan kijken. De toepassing is niet nieuw want enkele jaren geleden werden de buurtverenigingen/ plaatselijke belangen in staat gesteld om 10 000 Euro te besteden aan jongeren projecten. Geldstromen naar bv Nieuwleusen synergie, Duurzaam Hoonhorst en Leefbaar Nieuwleusen ^{Lemelerwaard} ervaren we op dit moment als een ^{te} grote stap maar willen het ook nog niet definitief uitsluiten..

Buurtbudget voorleggen aan het burgerpanel past in de gedane uitspraak om er ~~na~~ serieus naar te gaan kijken en hier niet by voorbaat afwijzend te staan.
Schuldhelpverlening Diverse fracties hebben een opmerking geplaatst over de preventie bij met name de jeugd. De schuldhelpverlening kent in Dalfsen overwegend een individuele aanpak. Wij zijn op voorhand niet overtuigd van specifieke preventie maatregelen bij de jeugd. Het is een taak van ouders en opvoeders om hun kinderen met geld te leren omgaan. Bovendien heeft de jeugd ook een eigen verantwoordelijkheid. Mogelijk dat binnen het onderwijs met bepaalde lesprogramma's kan worden ingespeeld op het leren omgaan met geld.

Verder speelt dat het niet alleen de categorie "jeugd" is die met (problematische) schulden te maken heeft.

Alle leeftijdsgroepen hebben hiermee te kampen.

Leader coordinator:

Huidige Leader - periode loopt tot 31-12-2013

Er wordt echter stevig gelobbyd voor een nieuwe periode van 7 jaar.

In de VSN is de trend opgenomen dat subsidie-regelingen eindigen en een vervolg in sommige gevallen onzeker is. En in het geval van PMDP

duidelijk → namelijk geen nieuwe periode. (6)
De financiële vertaling heeft betrekking op het inwerkingsplan.

Reactie op Life style actie plan.

Wij onderkennen het belang van voldoende bewegen, gezond eten en leven en de samenhang hierin.

In het begin van dit jaar vastgestelde kadernota bewegen en sport ~~is dit~~ onderkennen wij dit heel nadrukkelijk.

Via de vastgestelde actiepunten krijgt dit nu ~~aan de orde~~ een vervolg.

op dit moment inventariseren de buurtsport-coaches per kern de vraag en behoefte en het aanwezige beweeg en sportaanbod.

Bekeken wordt of het aanbod in de behoefte voorziet, waarna vaststelling van een plan per kern plaatsvindt. (zgn buurtactieplan).

Hierby komt de samenhang aan de orde.

Doelstelling is ~~de~~ ^{dat} afronding van deze buurtscans en ~~opstelling~~ buurtactieplannen in september 2013 zal plaatsvinden. Wij informeren u hierover.

Voorkomen moet worden dat bekende Dalfsenaren overzuraagd worden.

By gerichte acties waarbij bekende Dalfsenaren een duidelijke meerwaarde hebben doen wij een beroep op hen voor ondersteuning.

Gelukkig blijkt in de praktijk dat zij hier voorop staan en in veel gevallen een bijdrage willen leveren, zoals b.v. Jeugdsportfonds Dalfsen dat binnenkort van start gaat.

Als gemeente Dalfsen overwegen wij om (7)
mee te gaan aan ^{de} Viteel Vechtdal.

De gemeenten Hardenberg en Ommen hebben
met huisartsen en zorginstellingen een convenant
getekend om intensief samen te werken.

Het doel is om de kosten van de zorg te verminderen
en gezonde inwoners te hebben.

~~Wij~~ ~~bevestigende~~ Wij hebben goede motieven
om hierbij aansluiting te zoeken.

Hebbe echte nos ~~geen~~ besluit hierover
genomen.

8

invulling aan de krimp die op ons afkomt

- **Werkeloosheid**

De ChristenUnie stelt de vraag naar de mogelijkheden die de werkloosheid biedt in relatie tot de sociale duurzaamheid. Dit is de keerzijde van de werkloosheid. Er komt ongewild tijd en menskracht vrij voor andere nuttige werkzaamheden in onze samenleving. Dit kan een stimulans zijn voor het vrijwilligerswerk. Ook vanuit de re-integratie van mensen met een (bijstands-)uitkering kan het vrijwilligerswerk worden gestimuleerd.

- **Krimp op scholen**

Met de schoolbesturen is afgesproken om de scholensituatie per kern op te pakken en Nieuwleusen als eerste. Dat moet eind 2013 duidelijk zijn. Op deze wijze geven wij samen met de schoolbesturen invulling aan de krimp die op ons afkomt.

Dan de vraag naar de mogelijkheden die de werkloosheid biedt in relatie tot de sociale duurzaamheid. Dit is de keerzijde van de werkloosheid. Er komt ongewild tijd en menskracht vrij voor andere nuttige werkzaamheden in onze samenleving. Dit kan een stimulans zijn voor het vrijwilligerswerk. Ook vanuit de re-integratie van mensen met een bijstands uitkering kan het vrijwilligerswerk worden gestimuleerd.

Krimp op scholen

Gemeentelijke visie is dat gemeente zich concentreert op realisatie en uitbouw kulturhus concepten in de verschillende kernen. Scholen in het buitengebied maken hier geen onderdeel van uit en hebben geen gemeentelijk prioriteit. Met de schoolbesturen is afgesproken om de scholensituatie per kern op te pakken en Nieuwleusen als eerste. Dat moet eind 2013 duidelijk zijn. Op deze wijze geven wij samen met de schoolbesturen

Voorzitter,

Ik zal op de door de politieke partijen ingebrachte vragen, aanbevelingen en opmerkingen per programma een toelichting geven.

Economie

Dames en heren van de Gemeenteraad.

De gemeente Dalfsen is een gemeente waar het goed wonen, werken en recreëren is. U als Raad en wij als college willen dit graag continueren en hiertoe zijn afgelopen jaren vele projecten ten uitvoering genomen waar u als gemeenteraad een besluit over heeft genomen. Hiervoor mag u zichzelf een schouderklop geven. Het tijdstip van uitvoering is van start gegaan in een tijd van economische crises en heeft gezorgd voor de nodige werkgelegenheid, niet alleen voor bedrijven uit onze gemeente maar regio breed. In dit kader kun je niet de conclusie trekken dat er uitstel is geweest van investeringen in infrastructuur, en andere sectoren. Al met al wordt door de gemeente ruim 20 miljoen euro geïnvesteerd. Daarnaast worden er ook investeringen gedaan op duurzaamheidsgebied met subsidies van gemeente en provincie. Ook wordt er in onze gemeente gelukkig nog steeds gebouwd ook in onze kleine kernen. Wij zien ook op agrarisch gebied dat er momenteel weer investeringen worden gedaan, mede doordat er wereldwijd meer vraag is naar voedsel is het toekomstperspectief positief te noemen. Dit alles genereert werkgelegenheid binnen onze gemeentegrenzen. Ook is er veelvuldig overleg over verschillende strategische zaken, o.a. ons nieuwe aanbestedingsbeleid, met de industriekringen, ondernemersverenigingen en de Agrarische sector. Kortom het zeker niet zo dat dit college op haar handen zit.

Openbare Ruimte

De kwaliteit van onze openbare ruimte is goed te noemen, zowel in en buiten onze kernen.

Hierbij is burgerparticipatie ons uitgangspunt. Samen met onze inwoners en belanghebbenden keuzes maken, of dit nu gaat over de speelvoorzieningen, openbaar groen of openbare verlichting, wordt ook bij herinrichting en renovatie van straten nauw overlegd met bewoners en onze woningcorporaties.

Wij kunnen op dit moment niet spreken over verpaupering en achterstallig onderhoud van wijken en straten in onze kernen.

Onze leefomgeving is van ons allemaal waar ieder zijn verantwoordelijkheid moet nemen. Dit geldt ook voor de eigenaren van het vastgoed. Maar wij moeten ook samen bereid zijn om het niet alleen bij praten te laten maar ook de handen uit de mouwen te steken.

In de prestatieafspraken die wij hebben gemaakt met onze woningbouwcoöperaties is leefbaarheid een belangrijk punt gemeente en woningbouwcoöperaties beschouwen dit als een gezamenlijke verantwoordelijkheid waar mogelijk ondersteund de gemeente initiatieven om voorzieningen op peil te houden of nieuwe passende voorzieningen te ontwikkelen. Een mooi voorbeeld is het Bennie **Wennemarsfonds** van Vechthorst en het project **Maatje** van de Veste hier kunnen verenigingen en wijken gebruik van maken om de sociale leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit te versterken.

Duurzaamheid

Zoal ik net al noemde wordt er door onze inwoners geïnvesteerd in duurzaamheid met ondersteuning van gelden vanuit de provincie en gemeente. Het afgelopen jaar is o.a ruim 3 MW gerealiseerd in zonnepanelen (projecten voor bedrijven,

agrariërs, gemeentelijke gebouwen en particulieren). Het besluit van u als raad voor het plaatsen van 3 extra wind turbines.

De eerste energie passieve starterwoningen die door gemeente en een plaatselijke aannemer zijn ontwikkeld en waar de bewoners zeer content mee zijn en die door de gedeputeerde als innovatief voorbeeld voor andere gemeenten wordt genoemd.

Het succesvol Dalfs project **Duurzaam Thuis** wat door onze provincie is overgenomen waar inwoners in staat worden gesteld om met subsidies en een aantrekkelijke duurzaamheidlening hun huis kunnen verduurzamen. Daarnaast is er een convenant wat de woningbouwcoöperaties hebben afgesloten met Rijk en Provincie om het huidige woningbestand te verduurzamen. Vanuit burger participatieprojecten Duurzaam Hoonhorst, Nieuwleusen Synergie en Leefbaar Iemelerveld wordt aangedragen waar kansen, mogelijkheden door de kernen zelf worden gezien. Vanuit de vraag die vanuit de kernen komt, zullen wij als gemeente bepalen welke inzet nodig is: Financieel, juridisch of planologisch. Wij als gemeente zullen de 2^e viool spelen. Dus concreet inspelen op concrete vragen. Het is dus niet alleen een kwestie van geld.

Kortom er wordt volop gewerkt om de ambities te verwezenlijken van een CO2 neutraal Dalfsen in 2025. De komende jaren zullen in deze nog verschillende projecten worden opgestart om deze doelstelling te realiseren daartoe krijgt u als raad dit najaar het nieuwe projectenboek ter goedkeuring voorgelegd (MJP 2014-2015) waarin o.a projecten als energiebesparing soc. Minima, duurzame mobiliteit, verduurzaming gem .gebouwen. Daarbij zal per project worden aangegeven wie de stakeholders zijn en of er budget noodzakelijk is.

Volkshuisvesting

Zoals ik net al noemde wordt er in de gemeente Dalfsen wordt nog gebouwd. Wij leven momenteel in een ander tijd, een tijd waar de financiers zeer terughoudend zijn en alleen voor zekerheid gaan en er dus beperkte kredieten beschikbaar stellen. Dit en de hoge prijzen van het bestaande woning voorraad houd in dat de mensen met de smalste portemonnee moeilijk in aanmerking kunnen komen om een woning te financieren. Daarnaast neemt een ieder afwachtende houding aan. Wij zijn blij dat er fracties zijn die met het college mee denken over deze complexe situatie op de woningmarkt.

Het Actieplan Wonen 2013 die het college van de CDA fractie heeft ontvangen, zeggen wij u als college dank voor dit stuk.. Ik heb dit actieplan met interesse gelezen en deze ligt momenteel voor verdere bestudering en advies voor in de ambtelijke organisatie.

Binnenkort zullen wij u informeren over de door ons op basis van het actieplan te ondernemen acties.

Wij zijn zoals ik net al noemde verheugd dat er nog steeds starterswoningen worden gebouwd. Daarnaast zijn er ook starters die bestaand vastgoed kopen en deze met behulp van vrienden en familie deze verbouwen en verduurzamen met duurzaamheids subsidies en lening zodat ook deze woningen aan de eisen van deze tijd voldoen. Hierbij creëer je ook dat je een evenwichtige opbouw verkrijgt in de bestaande oudere wijken in de kernen.

De aandacht beperkt zich niet alleen tot de starters, maar ook tot de senioren. Dit is ook vastgelegd in onze woonvisie 2011-2016 (ik verwijs u in dezen naar blz 14 t/m 16).

Voor senioren bestond en bestaat al jaren de mogelijkheid een eigen levensloopbestendige woning te bouwen. De behoefte daaraan onder deze groep is echter minimaal. Voor de te ontwikkelen appartementen aan de vechtzijde in het plan **waterfrond** bestaat onder senioren echter wel animo. De beide woningbouwcoöperaties hebben in het verleden levensloopbestendige huurwoningen gebouwd maar zijn er om kostentechnische redenen en de huurgrens mee gestopt.

Voorzitter ,hierbij mijn beantwoording eerste instantie.

Voorzitter,

Allereerst mijn dank voor de positieve opmerkingen die in de algemene beschouwingen gemaakt werden over de verbeteringen in de planning&control. Er zijn belangrijke stappen gezet en dat is mee te danken aan de raads werkgroep p&c. Het college realiseert zich dat we er nog lang niet zijn en het proces rond de jaarrekening van de afgelopen weken maakt ons bescheiden. Een woord van dank en waardering is ook op zijn plaats voor de afdeling financiën. Die heeft enerom veel werk verzet en en zijn op ook gemotiveerd dit te blijven doen. Het is goed om dit ook op te merken als tegenwicht voor de kritische opmerkingen rond het proces van de jaarrekening. Er ligt dan toch maar, ondanks alles, een voorjaarsnota waar vrijwel raadsbreed positieve woorden aan worden gewijd.

Economische crisis

Dalfsen ontkomt niet aan de gevolgen van de economische crisis. Vrijwel alle aspecten waarover ik iets wil zeggen hebben te maken met die crisis: bezuinigen, lastenverzwaring, grondexploitaties, enz. En het eind lijkt nog niet in zicht, gelet ook op nieuwe voorgenomen bezuinigingen door het rijk. Voor een deel zijn die al in de voorjaarsnota verwerkt, voor een deel ook niet.

Twee partijen vragen naar de mogelijkheden van een reductie op de bouwleges als stimuleringsmaatregel voor de bouw. We zijn bang dat dit een heel klein druppeltje is op een hele gloeiende plaat dat geen effect heeft. In dit verband verwijzen we naar de maatregel van btw-verlaging die Den Haag genomen heeft, maar die tot nu toe weinig effect lijkt te hebben. Een gedifferentieerd tarief om de bouw van duurzame en energiezuinige bouwwerken te stimuleren kan, i.v.m. het gelijkheids- en evenredigheidsbeginsel, allerlei juridische haken en ogen hebben. Overigens het college blijft op zoek naar mogelijkheden om de bouw te stimuleren en houdt ook lokale ontwikkelingen als in Hoogeveen in de gaten. Tegelijk zijn we blij met de start van een aantal grote projecten, want die zetten voor de bouw echt zoden aan de dijk.

Bezuinigen

Enkele fracties vroegen naar het gat van 330.000 euro dat na de meicirculaire dreigt te ontstaan voor dit jaar. In de zomer zal een notitie worden opgesteld met mogelijkheden om de meerjarenraming dekkend te houden. Hierin nemen we ook 2013 mee. Als het gaat om bezuinigen zullen we in eerste instantie kijken naar de overschotten van de afgelopen jaren. Zijn er posten die zo vaak terugkomen dat er sprake is van structurele voordelen. Het omgaan met de bezuinigingen op het sociaal terrein zal na de verkiezingen moeten plaats vinden, omdat op dit moment nog niet bekend is hoe dit gaat uitpakken. Een mogelijkheid is dan een kerntakendiscussie. Het college adviseert om bezuinigingen die het rijk oplegt in onze eigen begroting bij voorkeur door te vertalen naar het betreffende domein. Maar het is geheel aan de raad om daar anders mee om te gaan door bijvoorbeeld met budgetten te schuiven.

Het college is duidelijk geweest over bezuinigen of lasten verzwaren. We denken in eerste instantie aan bezuinigen en niet onmiddellijk aan lastenverzwaring. Wel wijst het college er de raad op dat er nog mogelijkheden zijn om de lasten te verzwaren zonder dat de raad in strijd komt met eerder ingenomen standpunten. De ozb zit nog niet helemaal op de zgn. rijksnorm en de kostendekkendheid van een aantal leges is nog niet 100%.

We proberen zo te investeren dat er structureel exploitatievoordeel optreedt. Dat heeft onze aandacht, omdat dat ook een vorm van bezuinigen is.

Het toepassen van de broekriemmethode, suggestie van de CU, doen we al. Aan producten wordt al geen inflatie meer toegekend, terwijl diensten van derden en aanschaf van goederen veelal wel inclusief inflatiecorrectie is.

De 100.000 euro, die het college beschikbaar wil houden voor nieuw beleid, inzetten om te bezuinigen is iets waar de raad over beslist. Het is een mogelijkheid om dat te doen.

Het afboeken van structurele uitgaven en het inzetten van incidentele middelen voor een aantal jaren compenseren, is, voor zover wij kunnen nagaan in twee gevallen gebeurd: bibliotheek en combinatiefunctionarissen. Ons doel hiermee is te zorgen voor een geleidelijke overgang. Dus niet pappen en nathouden en geen creatief boekhouden.

Overschotten rekening.

Het overschot bedraagt 2 miljoen en elk jaar houden we geld over. Kan iets wat zich jaarlijks voordoet niet structureel ingeboekt worden? Als gemeente voeren we een solide en behoedzaam begrotingsbeleid. Mogelijke toekomstige tegenvallers worden de laatste jaren sneller meegenomen dan mogelijke toekomstige meevallers. Dat verklaart deels de overschotten. De volatiliteit in de uitkering uit het gemeentefonds is groter geworden, dus we zijn terughoudend met inboeken. Tot nu toe valt het telkens weer mee. Maar het is niet enkel de algemene uitkering, ook bouwleges zijn de laatste jaren beweeglijk. De meevallers zitten grotendeels aan de inkomstenkant en niet aan de uitgavenkant. Zoals gezegd gaan we zeker na of hier onze eerste mogelijke bezuinigingen liggen. In dit licht moet ook de opmerking beschouwd worden over lucht in de begroting. Op de suggestie van de VVD om het begrote tekort van 330.000 over 2013 uit de meevaller van 2012 te bekostigen komen we terug. Maar waarschijnlijk zal ons voorstel zijn om dat eventuele tekort te dekken uit de algemene reserve.

Diversen

Het punt van meer smart maken van beleidsnota's en meerjarenperspecties lijkt ons in eerste instantie een onderwerp voor de raads werkgroep p&c. De opmerking van de CU rond het kwijtscheldingsbeleid is een technische kwestie die in de programmabegroting van 2014 hersteld zal worden.

Over onttrekkingen die aan de algemene reserve gedaan zijn, het volgende: Gelet op het tekort in de begroting van het lopende jaar kon dit niet opgevangen worden binnen het saldo. Omdat het om incidentele uitgaven ging, waren we aangewezen op de algemene reserve als enige mogelijkheid.

Grondexploitaties

GB en VVD maakten in hun beschouwingen opmerkingen over de afwaardering van gronden. Ik ga ervan uit dat e.e.a. inmiddels afdoende is toegelicht in de toegezonden achtergrondinformatie en bij de behandeling van de jaarrekening zojuist.

Wel wil ik nog met nadruk kwijt dat dit college zich de opmerking van GemeenteBelangen over informatieplicht niet wil laten aanleunen. Die is volledig onterecht. Snellere informatie naar de raad kon niet. Het besluit van het college m.b.t. de afboeking is onmiddellijk in de jaarrekening verwerkt en werd op de eerste maandag daarna in het technisch beraad toegelicht

We kunnen ons de zorgen, de vragen en de onzekerheden van de raad voorstellen. Daarom treft u ook een ruime toelichting in de paragraaf grondbeleid van de jaarrekening aan. Daarom ook ontvangt u de volledige jaarrekening grondexploitaties 2012. Met vervolgens het risico dat we het verwijt krijgen u te overstelpen met een brei aan gegevens die de raadsleden het bos instuurt. Laat duidelijk zijn: juist omdat we de vinger aan de pols houden en willen houden, kunnen onverwachte afwaarderingen als gevolg van besluitvorming soms nodig zijn.